

TROSBEKJENNELSEN

Tidsbruk: 90 minutter.

Rom: egnet for bevegelse og å sitte i ring.

Utstyr:

- trosbekjennelse utskrevet på ark eller i bok eller salmebok.
- bjelle, instrument eller lyd på mobiltelefon.
- datamaskin med lyd dersom dere skal bruke videoen.

Andre forberedelser: -

Antall: 5 til 30 (for å kunne samtale med hele gruppa)

Medarbeidere: én eller to ansatte er tilstrekkelig.

Redskap: trosbekjennelsen.

Mål: Deltakerne skal skape mening knyttet til, og lære, trosbekjennelsen

INNLEDNING TIL LEDEREN

Trosbekjennelsen har en sentral plass i trosopplæringen, og samtidig er det en tung tekst. Hvordan jobbe med den på en god måte? I møte med en tekst som i så stor grad må forklares for å kunne gi mening i dag, er det utfordrende å legge til rette for deltakernes egen kunnskaping. Samtidig begynner denne samlingen som andre samlinger i *Nøkler til livet* med å knytte redskapet til deltakernes egen hverdag:

Trosbekjennelsen ble ikke til i et vakuum. Den ble til etter behov for en avklaring rundt hva som er kristen tro. På samme måte opplever ungdom i dag at noen spørsmål knyttet til kristen tro er omdiskuterte. I denne samlingen får deltakerne først anledning til å gi uttrykk for hvilke spørsmål som de opplever at er omdiskuterte i forbindelse med kristen tro. Dette danner bakgrunnen for videre arbeid med trosbekjennelsen.

DEL 1: DIN HVERDAG

TIDSBRUK: 5 MINUTTER

Be deltakerne gå sammen to og to og drøfte:

- Hvis noen i skolegården spør hva kristen tro er, hva svarer du da?
- Eller hvis læreren din spør deg hva som er kjernen i kristendommen, hva sier du da?

Hør fra noen av deltakerne hva de kom fram til.

DEL 2: «STEM MED FØTTENE»

TIDSBRUK: 10 MINUTTER

Skisser en linje i rommet mellom «mye diskutert» i den ene enden og «lite diskutert» i den andre enden. Lederen for øvelsen leser opp et spørsmål, og deltakerne plasserer seg deretter langs linjen. Bruk god tid på denne øvelsen, og gi deltakerne anledning til å fortelle fra sine erfaringer. Ta gjerne

tid til å høre fra noen av deltakerne hvorfor de plasserte seg på akkurat dette punktet. Etter hvert spørsmål forteller du om dette spørsmålet var så viktig for de første kristne at de tok det med i trosbekjennelsen, eller om det ikke er et sentralt spørsmål i kristen tro.

Hva er de mest omdiskuterte spørsmålene blant ungdom knyttet til kristen tro?

- Om Jesus ble født 24. desember eller ikke.
- Om Maria var jomfru da Jesus ble født.*
- Om homofili er forenelig med kristen tro.
- Om verden ble til av seg selv eller om Gud har skapt alt.*
- Om Jesus døde på korset eller om det bare virket som om han var død.*
- Om kvinner kan være prester.
- Om Jesus var Gud som menneske eller bare et vanlig menneske.*
- Om Jesus stod opp på den tredje dagen.*
- Om de som har gjort noe galt kan få tilgivelse.*
- Om Gud er allmektig.*
- Om Jesus var kjæreste med Maria Magdalena.
- Om det er et liv etter døden.*
- Om alle mennesker blir frelst, uansett tro.
- Om Gud kan være tre og én på en gang.*
- Om det kan finnes en god Gud når det er så mye vondt i verden.
- Om det finnes engler.
- Om noen Jesus kunne gå på vannet.

* Disse spørsmålene var så viktige for de første kristne at de ble tatt med i trosbekjennelsen.

Trosbekjennelsen samler det mest sentrale i kristen tro. Derfor er den utrolig nyttig å kunne. Hvis du lurer på hva som er sentrale spørsmål for kristen tro, og hvis du lurer på hva kristen tro egentlig handler om, så kan du si eller synge trosbekjennelsen.

DEL 2: VIDEO

TIDSBRUK: 5 MINUTTER

Se videoen «Trosbekjennelsen» sammen. Du finner videoen på www.nøklertilivet.no.

DEL 3: HVA BETYR TROSBEKJENNELSEN?

TIDSBRUK: 30 MIN

Trosbekjennelsen inneholder mange ord som er vanskelige, og den berører mange problemstillinger. Se på trosbekjennelsen sammen. Les ett og ett ledd høyt. Etter hvert ledd er det anledning til å stille spørsmål eller komme med synspunkter.

Dersom ingen deltakere stiller spørsmål eller ytrer seg, bør enten en leder, en annen ansatt eller hovedansvarlig selv stille spørsmålet eller innlede med: «Her kan man jo lure på ...». Bruk gjerne en

bjelle, et instrument eller en morsom lyd på mobiltelefonen som signal for å bryte inn. Her følger trosbekjennelsen med mulige spørsmål i blått og mulig svar nedenfor.

Jeg tror på Gud Fader,

Er Gud mann?

Jesus omtaler Gud mange steder som "far" ("fader" i gammel oversettelse). Jesu bruk av dette bildet uttrykker troen på en omsorgsfull og nær Gud. I samfunnet som Jesus levde i, var faren den som forsørget og beskyttet familien. Slik kan farsbildet si oss noe viktig om Gud: Gud har omsorg for oss og beskytter oss. Samtidig finner vi også kvinnelige Gudsbilder i bibelen (se for eksempel Lukas 15,8-10). Når Gud omtales som "fader", betyr det derfor ikke at Gud er mann. Ulike bilder og sammenligninger kan vise oss ulike sider av Gud.

den allmektige,

Er Gud allmektig?

At Gud har all makt nå, gir ikke mening. Gud bestemmer jo ikke hva du skal ha på brødskiva. Men kunne Gud forhindre ulykker og katastrofer? Gjør Gud det allerede? Disse spørsmålene blir vi ikke ferdige med. Enkle forklaringer på verdens lidelse kunne kanskje gjøre verden forståelig, men det fjerner ikke det vonde. Når en mor har mistet et barn, ønsker hun ikke en teoretisk forklaring på hvorfor det skjedde, men trøst. Samtidig uttrykker troen på at Gud har all makt troen på at Gud en gang skal gjøre slutt på det vonde.

himmelens og jordens skaper.

Hvem har skapt verden?

Poenget med skapelsesberetningen i starten av bibelen er ikke at jorda ble skapt på sju dager, men at Gud har skapt verden. Martin Luther sier: "Jeg tror at Gud har skapt meg og alle andre skapninger. Han har gitt meg kropp og sjel, øyne, ører og alle kroppsdeler, fornuft og alle sanser, og han opprettholder alt dette fremdeles". Bibelen forteller at Gud da han hadde skapt "så at det var godt".

Jeg tror på Jesus Kristus,

Hva betyr «Kristus»?

Jesus er navnet på det historiske mennesket som kristendommen tror er Guds sønn. "Kristus" er gresk for "Messias", "den salvede". De første kristne ga Jesus denne tittelen fordi de forstod Jesus ut fra jødernes forventning om at Gud en gang skulle sende en redningsmann, en Messias, til Israelsfolket. Jesus benektet selv mange ganger at han var Messias, fordi han ikke ønsket at folk skulle tro at han var en krigerkonge som skulle kaste ut romerne fra Israel. Men vi kan kalle han Messias og Kristus i betydningen av at han var en redningsmann, ikke politisk, men for hele livet vårt.

Guds enbårne Sønn,

Hva betyr «enbårne»?

”Enbårne” betyr ”eneste fødte”.

Jesus er altså Guds eneste sønn, og fullt og helt Gud.

Dersom Jesus ikke var Guds sønn, var han en løgner, og han har ingen betydning for oss i dag.

vår Herre,

Hvorfor kaller vi Jesus «Herre»?

En av de første kristne bekjennelsene er at ”Jesus Kristus er Herre” (Se for eksempel Filipperebrevet 2,9-10). Dette uttrykker at Jesus har makt og autoritet over livet og verden. Jesus omtales i evangeliene også som venn, et mer likestilt begrep. De første kristne levde uten beskyttelse fra politi, stat eller skole, og de opplevde forfølgelse. Betegnelsen «Herre» om Jesus uttrykte da at livet likevel var i Jesu hender.

**som ble unnfanget
ved Den Hellige Ånd,**

Hva betyr unnfangelse?

Unnfangelsen er når et barn blir laget. Kristendommen tror altså at Josef og Maria ikke lå sammen da Maria ble gravid. Den Hellige Ånd gjorde Maria gravid. At Gud er ”far” og Maria mor til Jesus, uttrykker et viktig poeng i kristendommen: at Jesus var fullt ut menneske og fullt ut Gud.

født av jomfru Maria,

Hva slags fødsel var det?

Jesus ble født under vanskeligere omstendigheter enn mange av oss andre. Når Gud slik har blitt menneske, har han også kjent på gleder og sorger som vi bærer på.

**pint under Pontius
Pilatus,**

Hvem var Pilatus?

Fra 44 før Kristus til 70 etter Kristus var Israel og Palestina kontrollert av romerne. Pontius Pilatus var guvernør innsatt av romerne for området Judea i år 26 til 36 etter Kristus. Jødene hadde ikke lov av romerne til å dømme noen til døden. De jødiske lederne i Jerusalem førte derfor Jesus fram for Pilatus for at han skulle dømme ham. Ifølge Det nye testamente gikk Pontius Pilatus motvillig med på å korsfeste Jesus, etter press fra jødiske ledere og folkemengden. Under forhørene før dommen ble Jesus pisket, hånet og pint.

**korsfestet, død og
begravet**

Hvorfor ble Jesus nettopp korsfestet?

Korsfestelse var en vanlig straff i Romerriket, særlig for opprørere. Mange historikere mener at romerne, særlig etter Jesu velting av bordene i tempelet (Markus 11,15-19), så på han som en farlig opprører. Dette skjedde midt i jødernes påskefeiring (feiring av utgangen fra Egypt), og romerne var redde for uro og opprør blant alle som besøkte Jerusalem under feiringen. Uansett årsak, ble Jesus korsfestet mellom to andre opprørere like utenfor Jerusalem. Evangelisten Johannes forteller at soldatene stakk Jesus i siden med et spyd, og at blod og vann kom ut

(Joh 19,34). Dette er tegn på at en person er død. Jesus ble så begravet i en grav som tilhørte Josef av Arimatea.

fór ned til dødsriket,

Hva betyr dette med «dødsriket»?

På Jesu tid trodde mange at jordens overflate var flat, at himmelen med Gud og engler lå over jorda og at dødsriket lå under jorda. Det ble en vanlig kristen tanke at de døde ventet i dødsriket på at Gud skulle reise dem opp og dømme dem. Når trosbekjennelsen sier at Jesus var i dødsriket, er det et uttrykk for at han var virkelig død, på lik linje med alle andre.

stod opp fra de døde tredje dag,

Hvordan kan vi si at Jesus stod opp den tredje dagen?

Jesus ble korsfestet på fredag morgen og gravlagt før sabbaten begynte fredag kveld. Jødene holdt lørdagen (sabbaten) hellig, og søndag var den første dag i uka. Denne tredje dagen stod Jesus opp. Kvinnene som kom for å stelle liket av Jesus, fant graven tom.

fór opp til himmelen,

Dro Jesus virkelig oppover?

Etter å ha vist seg for disiplene flere ganger, viste Jesus seg for dem for siste gang på den dagen som kalles "Kristi himmelfartsdag". I tråd med det nevnte verdensbildet, trodde de første kristne at Jesus forsvant opp til Gud rett over oss. I dag vet vi at himmelen ikke er i retning oppover. I stedet kan vi si at himmelen er i en annen dimensjon.

sitter ved Guds, den allmektige Faders høyre hånd,

Hva menes med Guds «høyre hånd»?

Vi bruker det samme uttrykket om andre som har en viktig rolle: «Statsministerens høyre hånd» og «landslagstrenerens høyre hånd» spiller en stor og avgjørende rolle for det hovedpersonen gjør.

skal derfra komme igjen for å dømme levende og døde.

Kommer Jesus tilbake?

Jesus snakker flere ganger i evangeliene om dommen, og de første kristne levde med en forventning om at Jesus snart skulle komme tilbake for å ta bort alt det vonde i verden. Troen på en framtidig dom er troen på at det urettferdige i verden ikke har siste ord. På dommens dag skal det vonde og det gode, i verden og i våre liv, settes ord på og bli kjent. Dommen kan gjøre oss redde, men da er det viktig å huske på at vi tror på en nådig Gud som elsker alle. Vi kan alltid komme til Gud, være ærlige om det som er galt i livet vårt, be om tilgivelse og få starte på nytt. Gud møter oss alltid med kjærlighet og nåde, også på dommens dag.

Jeg tror på Den Hellige Ånd,

Hvem er egentlig Den Hellige Ånd?

Ånden er den tredje personen, eller «masken», til Gud. Helt først i bibelen leser vi om at ”Guds Ånd svevet over vannene” og ga liv. Jesus snakker om at Ånden skal hjelpe og veilede de kristne til å tro og til å leve på rett måte. Gud er både tre og én. Dette kan være vanskelig å forstå. Trekanten er et godt symbol for å forstå det: Den er én, men vi kan se den fra tre sider.

en hellig, allmenn kirke,

Hvorfor hellig og allmenn?

At kirken er allmenn, betyr at den er for alle. At kirken er hellig, innebærer at den er et spesielt fellesskap hvor Gud er til stede. Paulus snakker om kirken som kroppen og Gud som hodet.

de helliges samfunn,

Hva er et hellig samfunn?

Et samfunn er et fellesskap. Jesus sier at hvor to eller tre er samlet, er han midt iblant dem. Når mennesker samles i tro på Jesus, tror vi altså at dette er et helt spesielt fellesskap hvor Gud er til stede.

syndenes forlatelse,

Hva betyr forlatelse?

Forlatelse er det samme uttrykket som i ”om forlatelse” når vi ber om unnskyldning. Vi kan også bruke ordet tilgivelse. Vi tror altså at alt det gale vi mennesker har gjort, mot oss selv, mot andre mennesker, mot naturen og mot Gud, kan tilgis av Gud. Alt vondt vi har gjort, både det vi sliter med dårlig samvittighet for og det som vi har glemt, kan vi legge bak oss.

legemets oppstandelse

Hva mener vi med «legemets oppstandelse»?

Legeme betyr kropp. I motsetning til enkelte andre religioner, forkynner ikke kristendommen at sjelen lever videre etter døden. Vi tror ikke på sjelevandring eller karma. Døden er endelig, både for kroppen og sjelen, men Jesus har overvunnet døden gjennom sin oppstandelse. Derfor skal også vi få stå opp, også som kropp.

og det evige liv.

Hva er et evig liv?

Jesus forkynner på et evig liv. Dette livet begynner allerede her og nå. Troen på at Guds kjærlighet er sterke enn ondskap og død, setter oss fri til å kunne tro på og leve i Guds kjærlighet. Det er det nye livet, som vi kan tro at skal forsette også etter døden.

Amen.

Hva betyr «Amen»?

”Amen” er en gammel hebraisk formell som bekrefter og fastslår noe som er sagt.

DEL 4: BRUK AV TROSBEKJENNELSEN

TIDSBRUK: 10 MINUTTER

Langt viktigere enn at deltakerne husker alt dere nå har snakket om, er at de tar trosbekjennelsen i bruk. Det er enklere å huske trosbekjennelsen og vakkere å framsi den når den har melodi. Bruk en av melodiene fra Norsk Salmebok til å lære enten den apostoliske eller den nikenske trosbekjennelse.

AVSLUTNING

Etter lokal utforming.